Notă informativă la proiectul bugetului Primăriei or.Șoldănești pentru anul 2025

1. **Introducere**

La baza proiectului de buget au stat prognoza resurselor bugetului orășănesc pentru anii 2025-2027 și obiectivele prevederilor legislației în vigoare,ținînd cont de prevederile Legii cu privire la modificarea unor acte legislative nr.122 din 16.08.2019,în partea ce ține de modificările la art.33 aliniatul (1) din Codul fiscal;deciziile autorităților reprezentative și deliberative a UAT,în parte ce ține de competențele proprii în domeniul impozitelor,taxelor și altor venituri locale.

De asemenea,au stat prioritățile de politici care derivă din programul de activitate a Consiliului Orășănesc,alte documente și strategii sectoriale.Totodată ,s-a ținut cont cadrul legislativ în vigoare și toate actele normative adoptate în anul 2024,care au impact asupra cheltuielilor bugetare pentru anul 2025

Prezenta notă informativă oferă detalii cu privire la structura bugetului orașului Șoldănești și conține pricipalele descrieri ale particularităților elaborării proiectului de buget pe anul 2025 și estimările pe anii 2026-2027

De asemenea,proiectul deciziei este însoțit de Nota informativă și alt material informativ adițional cu prevederile generale și de ordin specific anului bugetar 2025,precum și anexele care prezintă indicatorii generali ai bugetului,componența veniturilor,cheltuielilor destinat facilitării procesului de analiză și promovare a acestuia în organul deliberativ a Consilului orășănesc Șoldănești.

În aceste condiții,în proiectul bugetului orășănesc pe anul 2025,un accent deosebit este pus pe corelarea strînsă a cadrului de cheltuieli cu cadrul de resurse disponibile,prin sporirea eficacității și eficienței cheltuielilor publice,prioritizării programelor de cheltuieli și direcționării resurselor disponibile la programe de importanță vitală,fară a admite crearea de blocaje financiare în sistemul bugetar al orașului.Prin urmare,controlul financiar public intern în cadrul Primăriei or.Șoldănești trebuie să permită asigurarea rezonabilă precum ca fondurile publice în scopul atingerii obiectivelor strategice și operaționale sunt utilizate în condiții de:
transparență,economicitate,eficiență,eficacitate,legalitate,etică și integritate.

Obiectivul bugetului pentru anul 2025 constă în asigurarea necesităților de finanțare al bugetului orașului Șoldănești la nivel acceptabil de resurse locale în condițiile limitării riscurilor implicite,totodată creînd condiții pentru atingerea obiectivului privind sustenabilitatea finanțelor publice,asigurînd finanțarea ,menținînd echilibrul bugetar.

2. Indicatori bugetari

Proiectul bugetului orășănesc pentru anul 2025 este estimat la venituri în sumă de 35 769.2 mii lei și cheltuieli în sumă de 35 769.2 mii le

Indicatorii bugetului orășănesc sunt expuși în anexa 1-3 anexe la proiectul de Decizie.

Sinteza indicatorilor principali ai bugetului orășănesc:venituri,cheltuieli,soldul bugetului și sursele de finațare –sunt reflectate în anexa nr.1 la proiectul Deciziei.

În scopul facilitării examinării proiectului,precum și pentru a pune la dispoziției o informației mai detailată decît cea prevăzută în proiect de decizie și anexele la el,la prezenta notă informative sunt atașate,ca material aditional și raportul privind executarea bugetului la capitolul venituri pentru anul 2024.

La elaborarea proiectului de buget s-a ținut cont de necesitatea asigurării unui echilibru bugetar,prin încadrarea cadrului de cheltuieli cu cadrul de resurse disponibile,prin sporirea eficacității și eficienței cheltuielilor publice,fără a admite crearea datoriilor în sistemul buget.

Veniturile bugetului or.Șoldănești

În anul 2025 la bugetul local se preconizează acumularea veniturilor în sumă de 35 769.2 mii lei ,fiind în creștere comparativ cu suma aprobată în anul 2024 cu 4 170,0 mii lei

În suma totală a veniturilor bugetului orășănesc sunt integrate veniturile obținute din impozite și taxe,venituri colectate ca urmare a prestării serviciilor cu plată,transferurilor de la bugetul de stat.

La capitolul venituri,suma transferurilor de stat este planificată în sumă de 21 359.8 mii lei

Venituri proprii ale Primăriei constituie 14 329.4 mii lei .Veniturile din resurse colectate ale Primăriei sunt planificate în sumă totală de 894.4 mii lei,inclusiv plata părintească în grădinițele pentru copii în sumă de 675.8 mii lei,instituțiile extrașcolare în sumă de 138.6 mii lei iar plata pentru arenda încăperilor din instituțiile primăriei în sumă de 80.0 mii lei.

Executarea bugetului orășănesc la partea de venituri pentru anul 2024

se prezintă în următorul tabel

Denumirea	Cod	Aprobat	Precizat pe an	Executat anul curent	Executat fata de precizat	
					devieri (+/-)	in %%
1	2	3	4	5	6	7
I. VENITURI	**1**	**31 599 200,00**	**33 994 900,00**	**34 491 001,36**	**496 101,36**	**101,46**
Impozite si taxe	11	11 253 000,00	11 253 000,00	12 611 209,17	1 358 209,17	112,07
Impozite pe venit	111	9 005 000,00	9 005 000,00	10 431 816,81	1 426 816,81	115,84
Impozit pe venitul persoanelor fizice	1111	9 005 000,00	9 005 000,00	10 431 816,81	1 426 816,81	115,84
Impozit pe venitul retinut din salariu	111110	8 700 000,00	8 700 000,00	9 815 856,11	1 115 856,11	112,83
Impozit pe venitul PF spre plata/achitat	111121	160 000,00	160 000,00	377 154,00	217 154,00	>200

Imp pe ven PF ce desf activ ind in domen comert	111124	100 000,00	100 000,00	205 991,93	105 991,93	>200
Impozitul pe venit PF in regim de taxi	111125	21 000,00	21 000,00	3 500,32	-17 499,68	16,67
Impozit pe venitul aferent operatiunilor de predar	111130	24 000,00	24 000,00	29 314,45	5 314,45	122,14
Impozite pe proprietate	113	752 000,00	752 000,00	748 472,64	-3 527,36	99,53
Impozitul funciar	1131	150 000,00	150 000,00	124 697,80	-25 302,20	83,13
Impozitul funciar al persoanelor juridice si fizice in calitate de intreprinzator	113161	78 000,00	78 000,00	80 316,69	2 316,69	102,97
Impozitul funciar al persoanelor fizice-cetateni	113171	72 000,00	72 000,00	44 381,11	-27 618,89	61,64
Impozitul pe bunurile imobiliare	1132	602 000,00	602 000,00	623 744,84	21 744,84	103,61
Impozitul pe bunurile imobiliare ale persoanelor j	113210	40 000,00	40 000,00	18 432,93	-21 567,07	46,08
Impozitul pe bunurile imobiliare ale persoanelor f	113220	12 000,00	12 000,00	7 918,76	-4 081,24	65,99
Impozitul pe bunuri imobiliare achitat de persoane	113230	180 000,00	180 000,00	282 508,06	102 508,06	156,95
Impozitul pe bunurile imobiliare achitat de catre	113240	370 000,00	370 000,00	314 885,09	-55 114,91	85,10
Impozite pe proprietate cu caracter ocazional	1133	0,00	0,00	30,00	30,00	0,00
Impozit privat incasat in BL de nivelul I	113313	0,00	0,00	30,00	30,00	0,00
Impozite si taxe pe marfuri si servicii	114	1 496 000,00	1 496 000,00	1 430 919,72	-65 080,28	95,65
Taxe pentru servicii specifice	1144	1 446 000,00	1 446 000,00	1 401 688,08	-44 311,92	96,94
Taxa de piata	114411	120 000,00	120 000,00	76 016,19	-43 983,81	63,35
Taxa pentru amenajarea teritoriului	114412	240 000,00	240 000,00	229 159,06	-10 840,94	95,48
Taxa pentru prestarea serviciilor de transport	114413	35 000,00	35 000,00	19 151,75	-15 848,25	54,72
Taxa de plasare (amplasare) a publicitatii	114414	1 000,00	1 000,00	5 208,05	4 208,05	>200
Taxa pentru dispozitivele publicitare	114415	30 000,00	30 000,00	28 824,82	-1 175,18	96,08
Taxa pentru parcare	114416	0,00	0,00	150,00	150,00	0,00
Taxa pentru unitatile comerciale	114418	1 020 000,00	1 020 000,00	1 043 178,21	23 178,21	102,27
Taxe si plati pentru utilizarea marfurilor si part	1145	50 000,00	50 000,00	28 312,00	-21 688,00	56,62
Taxa pentru patenta de intreprinzinzator	114522	50 000,00	50 000,00	28 312,00	-21 688,00	56,62
Alte taxe pentru marfuri si servicii	1146	0,00	0,00	919,64	919,64	0,00
Taxa pentru apa	114611	0,00	0,00	919,64	919,64	0,00
Alte venituri	14	1 050 100,00	1 219 500,00	965 087,41	-254 412,59	79,14
Venituri din proprietate	141	183 000,00	183 000,00	85 984,45	-97 015,55	46,99
Renta	1415	183 000,00	183 000,00	85 984,45	-97 015,55	46,99
Arenda teren cu destin agric incasata in BL 1	141522	130 000,00	130 000,00	62 028,00	-67 972,00	47,71
Ven de la aren teren cu al destin decit cea agric	141533	53 000,00	53 000,00	23 956,45	-29 043,55	45,20
Venituri din vinzarea marfurilor si serviciilor	142	867 100,00	876 500,00	725 212,56	-151 287,44	82,74
Taxe si plati administrative	1422	5 000,00	5 000,00	7 650,00	2 650,00	153,00
Taxa de organizare a licitatiilor si loteriilor	142211	0,00	0,00	4 800,00	4 800,00	0,00
Plata pentru certificatele de urbanism BL1	142215	5 000,00	5 000,00	2 850,00	-2 150,00	57,00
Plata pentru locat. bun patrim.publ.incas.in BL I	142252	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Comercializarea marfurilor si serviciilor de catre	1423	862 100,00	871 500,00	717 562,56	-153 937,44	82,34

Incasari de la prestarea serviciilor cu plata	142310	807 100,00	814 500,00	681 240,42	-133 259,58	83,64
Plata pentru locatiunea bun patrimoniului publ	142320	55 000,00	57 000,00	36 322,14	-20 677,86	63,72
Donatii voluntare	144	0,00	160 000,00	153 890,40	-6 109,60	96,18
Donatii voluntare pentru cheltuieli capitale	1442	0,00	160 000,00	153 890,40	-6 109,60	96,18
Donatii voluntare pentru cheltuieli capitale din s	144224	0,00	160 000,00	153 890,40	-6 109,60	96,18
Transferuri primite in cadrul BPN	19	19 296 100,00	21 522 400,00	20 914 704,78	-607 695,22	97,18
Transferuri primite intre bugetul de stat si buget	191	19 296 100,00	21 522 400,00	20 914 704,78	-607 695,22	97,18
Transferuri primite intre bugetul de stat si buget	1912	19 296 100,00	21 522 400,00	20 914 704,78	-607 695,22	97,18
Transferuri curente primite cu destinatie speciala	191211	16 644 500,00	17 896 500,00	17 288 804,78	-607 695,22	96,60
Transferuri capitale primite cu destinatie special	191220	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Transferuri curente primite cu destinatie generala	191231	1 007 000,00	1 007 000,00	1 007 000,00	0,00	100,00
Transferuri curente primite cu destinatie generala	191239	1 644 600,00	2 618 900,00	2 618 900,00	0,00	100,00
Transferuri primite intre institutiile bugetului d	1914	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Transferuri capitale primite cu destina?ie special	191420	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

În cuntumul veniturilor bugetului orășănesc prognozate pentru anul 2025,partea preponderentă -21 359.8 mii lei o dețin **<u>transferurile de la bugetul de stat</u>** cu o creștere față de anul 2024 cu 2 063.7 mii lei

<u>Cheltuielile bugetului orășănesc</u>

Pentru activitatea instituțiilor bugetare pentru anul 2025 sunt planificate conform normelor cheltuieli în sumă de 35 769.2 mii lei,inclusiv:

Domeniul învățământ – 19 305.2 mii lei dintre care:

-Instituții preșcolare-13 032.9 mii lei

-Instituții extrașcolare- 6772.3 mii lei

Exercitarea guvernării -3 358.8 mii lei

Instituțiile din domeniul culturii -4 413.1 mii lei

Biblioteci -2 047.7 mii lei

Casa de cultură-1 415,1 mii lei

Colective și ansambluri -950.3 mii lei

Muzeu -872.0 mii lei

Dezvoltarea gospodăriei de locuințe și serviciilor comunale-1 751.0 mii lei

Măsuri sportive -200.0 mii lei

Măsuri culturale -350.0 mii lei

Aprovizionarea cu apă-600.00 mii lei

Iluminarea stradală 1700.00 mii lei

Situații excepționale -50.0 mii lei

Dezvoltarea drumurilor -2 170.6 mii lei

Pentru gestionarea fondului de rezervă și a mijloacelor speciale colectate a primăriei or.Șoldănești va fi aprobat Regulamentul privind constituirea și utilizarea resurselor în anul bugetar 2025.

La estimarea cheltuielilor aferente proiectului de buget pentru anul 2025 și etimările pe anii 2026-2027,instituțiile-beneficiarii de alocații s-au condus de:

- Actele normative și legislative ,strategiile și programele care reglementează activitatea ramurilor,domenilor respective;
- Angajamentele de cheltuieli sumate în anii prcedenți cu impact financiar asupra anilor planificați(majorarea salariilor in anii precedenti);
- Volumul veniturilor colectate de instituțiile bugetare
- Actele legislative și normative care reglementează aspectele referitoare la remunerarea muncii(cu modificarile ulterioare)

La planificare cheltuielilor pentru plata mărfurilor și serviciilor s-a ținut cont de tarifele curente,precum și de necesitatea aplicării unui regim strict de economie,un accent deosebit fiind pus pe îmbunătățirea procedurilor de achiziții publice.

Cu referire la compartimentul **“Cheltuieli de personal”** informăm că,la elaborarea proiectului bugetului pentru anul 2025 s-a ținut cont de următoarle particularități

1.Similar anului curent,pentru anul 2025 se va menține moratoriul asupra funcțiilor vacante,cheltuielile de personal ce au fost planificate reieșind din necesitate acoperirii pesonalului efectiv încadrat.Totodată,în anii 2025-2027 s-a estimat necesarul de cheltuieli pentru numărul integral de unități de personal,conform structurii aprobate.

2.Cheltuielile de personal s-au calculat ținînd cont de modificările Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar,în scopul executării art.20^3 alin.(2) a prezentei legi cît și a Legii nr.436/2006 privind administrația publică locală art.40 pct.(5),(6),(7),(8) privind îndemnizația lunară care se acordă în baza Regulamentului intern aprobat de consiliul

local orășănesc,avînd la bază statutul de personal al Primăriei orașului Șoldănești avizat de Cancelaria de Stat prin Avizul favorabil nr.217 din 06.06.2024 pentru aparatul primarului.

3.Drept baza pentru estimarea cheltuielelor de personal a servit volumul de cheltuieli scontat de Ministerul Finanțelor urmînd a fi atins la finele anului curent,suplimentat cu costurile următoarelor masuri

a)majorarea valorilor de referință utilizate la calcularea salariilor angajațiilor din sectorul bugetar

b)acordarea plăților compesantorii

Cheltuieli în cadrul grupelor funcționale principale, scopurile și obiectivele

1.Execritarea guvernării – Soluționarea problemelor la nivel,întocmirea avizarea aducerea la cunoștința publică și înaintarea deciziilor spre examinare consiliului local.

2.Gestionarea fondului de rezervă-Activități imprevizibile și excepționale,satisfacerea în ficare an a tuturor solicitanților de alocații din fondul de rezervă

3.Situații excepționale-asigurarea calitativă a situațiilor de excepție

4.Dezvoltarea drumurilor-Drumuri renovate, trotuare asfaltate și reabiltarea drumurilor locale.

5.Dezvoltarea dospodăriei de locuințe și serviciile comunale-Asigurarea și curățirea drumurilor ,parcurilor și drumurilor publice

6.Aprovizionare cu apa și canalizare-un oraș amenajat,deservirea calitativă a populației,atragerea investițiilor în acest domeniu

7.Iluminarea străzilor-iluminarea întregului oraș.

8.Servicii sport și cultură fizică-Promovarea unui mod sănătos de viață și atingerea unei performanțe în domeniul culturii și a sportului,organizarea a circa 10 activități spotive în localitate și majorarea numărului populației în activitățilr sportive

9.Dezvoltarea culturii-Valorificarea obiceiurilor și tradițiilor organizarea și desfășurarea a 12 activități culturale pe an.Căminul Cultural în competența organizarea masurilor culturale.

10.Protejarea și punerea în valoare a ptrimoniului cultural național-Vizitarea muzeului din localitate,activități pentru menținerea obiceiurilor străbune.

11.Educție timpurie-Copii pregătiți multilateral pentru viată și integrare în activitatea școlară

12.Educația extrașcolară-asigurarea procesului educativ extrașcolar cu programe ce includ activități complimentare ,promovarea stimularea calității în educație

Tabelul nr.1

Structura bugetului orășănesc conform clasificațieieconomice

Indicatorii generali și sursele de finanțare ale bugetului orașului Șoldănești pentru anul 2025

Denumirea	Cod Eco	Suma, mii lei
I. VENITURI, total	**1**	35769.2
inclusiv transferuri de la bugetul de stat		21359.8
II. CHELTUIELI, total	**2+3**	35769.2
inclusiv transferuri către bugetele UAT de nivelul întîi		21359.8
III. SOLD BUGETAR	**1-(2+3)**	
IV. SURSELE DE FINANȚARE, total	**4+5+9**	
inclusiv conform clasificatiei economice (k3)		
Împrumuturi recreditate între bugetul de stat și bugetele locale	561	
Sold mijloace băneşti la începutul perioadei	910	
Sold mijloace băneşti la sfîrşitul perioadei	930	

Tabelul nr.2

Veniturile bugetului orășănesc conform clasificației econimice

Denumirea	Cod Eco (k4)	Suma, mii lei
Venituri total: inclusiv		35769.2
Impozit pe venitul reținut din salariu	111110	10580.0
Impozit pe venitul persoanelor fizice spre plată/achitat	111121	350.0
Impozit pe venitul persoanelor fizice ce desfășoară activități în domen.comerțului	111124	150.0
Impozit pe venitul persoanelor fizice ce desfășoară activități în domen.transp.rutier de persoane	111125	15.0
Impozitul pe venit aferent operațiun.de predare și/sau folosință a proprietății imobiliare	111130	25.0
Impozit funciar al persoanelor înrej.în calit.de întreprinzător	113161	78.0
Impozit funciar al persoanelor fizice-cetățeni	113171	72.0
Impozitul pe bunurile imobiliare ale persoanelor juridice	113210	30.0
Impozitul pe bunurile imobiliare ale persoanelor fizice	113220	12.0
Impozitul pe bunurile imobiliare achitat de către persoanele jurid.și fizice ănreg.în calitate de întreprinzător din valoarea estimată a bunurilor imobiliare	113230	190.0
Impozitul pe bunurile imobiliare ach.de persoane fizice	113240	370.0
Taxa de piață	114411	120.0
Taxe pentru amenajarea teritoriului	114412	240.0
Taxa pentru prestarea serviciilor de transport pe teritoriul municipiilor,orașelor,satelor	114413	58.0
Taxa pentru dispozitivele publicitare	114415	30.0
Taxa pentru parcaj	114417	3.0
Taxa pentru amplasarea unităților de comerț	114418	1020.0
Taxa pentru patenta de întreprinzător	114522	40.0
Taxa pentru arendă teren.cu dest.agricolă	141522	130.0
Taxa pentru arendă teren.cu altă destinație	141533	53.0
Plata pentru certificate de urbanizm	142215	29.0
Alte venituri	145142	814.4
Transferuri cu destinatie speciale primite între bugetul de stat şi bugetele locale de nivelul I	191211	18490.8
Transferuri generale primite între bugetul de stat şi bugetele locale de nivelul I	191231	1198.4
Transferuri generale primite între bugetul de stat şi bugetele locale de nivelul I	191239	1670.6

Tabelul nr.3

Cheltuielile bugetului orășănesc conform clasificației funcționale

Denumirea	Cod	Suma, mii lei
Cheltuieli recurente, în total		**35769.2**
inclusiv cheltuieli de personal		
Investiții capitale, în total		
Servicii de stat cu destinaţie generală	**01**	
Resurse, total		
Resurse generale	1	14329.4
Resurse colectate de autorități/instituții bugetare	2	80.0
Cheltuieli, total		**11 550.9**
Exercitarea guvernării	0301	3538 .8
Muzeu		872.0
Gestionarea fondurilor de rezervă şi de intervenţie	9012	318.5
Măsuri sportive	8602	200.0
Măsuri culturale	8603	350.0
Dezvoltarea gospodăriei de locuinţe şi serviciilor comunale	7502	1751.0
Aprovizionarea cu apă	7503	600.0
Iluminarea stradală	7505	1700.00
Situații exepționale	3702	50.0
Dezvoltarea drumurilor	6402	2170.6
Învăţământ	**09**	**19305.2**
Resurse, total		
Resurse generale	1	18490.8
Resurse colectate de autorități/instituții bugetare	2	814.4
Cheltuieli, total		
Educație timpurie	**8802**	**13032.9**
Gradinița Andrieș		6492.8
Gradinița Mărțișor		6540.1
Educație extrașcolară și susținerea elevilor dotați	**8814**	**6772.3**
Centrul de creație		1788.4
Școala de arte		1456.0
Școala de muzică		3527.9
Cultura,sport, tineret	**08**	
Resurse total	**0820**	**4413.1**
Resurse generale		
Resurse colectate de autorități/instituții bugetare		
Cheltuieli total		
Biblioteci	**8502**	**2047.7**
Biblioteca pentru copii		287.7
Biblioteca publica orașenească		1760.0
Palate și case de cultură	**8502**	**2365.4**
Casa de cultură		1415.1
Colective și ansambluri		950.3

Tabelul nr.4

Efectivul limită al statelor de personal din instituțiile publice finanțate de la bugetul local a Primăriei Șoldănești pentru anul 2025

Nr. d/o	Denumirea	Cod org 2	Efectivul de personal, unități
1	**2**	**3**	**4**
1	Primăria Șoldănești - Aparat, inclusiv	10948	**20.7**
	Administratia	-	**13.0**
	Contabilitatea	-	**2.5**
	Personalul tehnic	-	**5.2**
2	Grădinița Andries	02344	**30.0**
3	Grădinița Martisor	08589	**30.0**
4	Scoala de Arte	02381	**7.5**
5	Centrul de Creatie	02345	**13.5**
6	Scoala de Muzica	08176	**22.5**
7	Casa de cultura Gheorge Cosbuc	08180	**6.0**
8	Formatii culturale	-	**7.5**
9	Biblioteca pentru copii	08178	**2.5**
10	Biblioteca orasaneasca	08179	**10**
11	Muzeul de Istorie si Etnografie	-	**4**
Total			**154.2**

Contabil-șef

Digitally signed by Brumă Ina
Date: 2025.03.17 14:19:54 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Brumă Ina